

Kapacitetsstyring

EU-Kommissionen har vurderet, at en betydelig nedskæring af kapaciteten er nødvendig af hensyn til fiskebestandene og fiskerierhvervets overlevelse på længere sigt. Kommissionen fremlagde i 1996 forslag til væsentlige nedskæringer i medlemslandenes fiskerflåder i en kommende 6-årsperiode.

Rådet vedtog den 15. april 1997 beslutningen (FUP IV) om reduktionen i EU's fiskerflåder i de kommende år.

Beslutningen indebærer reduktioner på 30 % og 20 % for fartøjskategorier, der fisker på henholdsvis truede bestande og overfiskede bestande. Programperioden løber fra 1. januar 1996 til 31. december 2001. Det blev endvidere besluttet, at tilgang af ny kapacitet skal modsvares af kapacitetsafgang.

Fartøjskategorierne under 12 m – undtagen trawlere, er ikke omfattet af reduktionskravene.

Kontrolregler

EU's retningslinier for overvågning af fiskeriet er fastlagt i Kontrolforordningen (Rfo 2847/93). Ansvar for kontrollen af fiskeriet påhviler de enkelte medlemslande og omfatter følgende hovedområder:

- fiskeriinspektion og -overvågning,
- registrering og kontrol af fangster,
- kontrol af de tekniske regler.

I Danmark er Fiskeridirektoratet ansvarlig myndighed for overvågningen af fiskeriet, og forestår bl.a. arbejdet med kontrol, registrering af fangster og udstedelse af licenser.

Revisionen af EU's fiskeripolitik

EU's fiskeripolitik skal vurderes i år 2001, og der skal i år 2002 tages stilling til en revision, hvor følgende hovedspørgsmål forventes at indgå:

- Forvaltningspolitikens tilpasning til de nye internationale fiskeri- og miljøkonventioner, hvor der stilles krav om, at forvaltningen sker på et bæredygtigt grundlag.
- Anvendelsen af Grundforordningens forvaltningsinstrumenter.
- Overvejelser om de fordelingspolitiske aspekter, dvs. spørgsmålet om »relativ stabilitet« og fastholdelsen af de nationale 12 sømilezoner.
- Mulighederne for en regionalisering af fiskeripolitikken.

5.2 Den danske fiskeriforvaltning

5.2.1 Vurdering af de danske reguleringsmetoder

De nationale reguleringer skal styre udnyttelsen af kvoterne bl.a. under hensyn til en løbende tilpasning til markedet for fisk. Herved opnås den bedste værdiudnyttelse af fisken samtidig med, at industrien opnår den mest rationelle udnyttelse af produktionsapparatet. På markedet for forsk fisk opnår forbrugerne mulighed for løbende at få frisk fisk.

Reguleringerne rummer et væsentligt element af fordelingspolitik. Forskellige reguleringer har ofte forskellige konsekvenser for de enkelte fartøjsgrupper.

Det danske reguleringssystem er i hovedsagen baseret på en sæsonmæssig opdeling af kvoterne. For eksempel afsættes der en andel af en given kvote til hvert kvartal. Opdelingen kombineres med, at der for de enkelte fartøjer fastlægges rationer for, hvor meget hvert fartøj må fiske inden for en kortere periode.

Til systemet er knyttet en løbende overvågning, hvor den samlede udnyttelse af kvoterne og fangstudviklingen løbende følges for at sikre balance i forhold til de afsatte mængder til de enkelte perioder. Hvis der er udsigt til, at en given periodemængde ikke vil blive fisket op, vil fartøjsrationerne typisk blive forhøjet. Hvis der omvendt er udsigt til overudnyttelse af periodekvoterne, sættes rationerne ned.

Det traditionelle reguleringssystem har en meget generel karakter i forhold til enkeltfartøjerne. Samtlige fartøjer kan som udgangspunkt deltage i alle fiskerier og løbende skifte fra det ene fiskeri til det andet. Dette vanskeliggør til en vis grad styringen af fiskeriet, fordi det på forhånd er vanskeligt at forudsige hvor mange fartøjer, der vil deltage i de enkelte fiskerier. På den anden side er det med til at fremme fleksibiliteten og mobiliteten i det samlede fiskeri.

Systemet har en række svagheder. Det gælder først og fremmest rationsordningerne med de korte perioder og skiftende rationsstørrelser, som ikke giver den enkelte fisker tilstrækkelig mulighed for selv at tilrettelægge fiskeriet over en længere periode. Muligheden for løbende at kunne skifte fiskeri kan tillige medføre et periodevist pres i visse fiskerier, der ikke er hensigtsmæssigt. Samtidig medfører rationsprincippet, at fartøjerne kan støde mod et fangstloft og derfor må smide fisk over bord.

Der har i en årrække været ført drøftelser med fiskeriets organisationer om alternative reguleringsformer og der har i de seneste år